

Udgivet 02.11.2022

Grønne forbrugere: Gødningstype er ikke vigtig for varens værdi

Den plantebaserede dagsorden omfatter ikke nødvendigvis plantebaseret gødning til afgrøderne - medmindre det gør landbruget mere klimavenligt, vurderer forbrugerpanel.

Af Karen Munk Nielsen

Om salathoveder, havregryn og andre plantebaserede fødevarer er gødet med husdyr- eller plantegødning, spiller kun en mindre rolle hos den del af de yngre forbrugere, der spiser grønt og økologisk. I hvert fald hvis man skal tro en fokusgruppe af 'fleksitarer', som har delt deres syn på økologernes brug af gødning med Innovationscenter for Økologisk Landbrug.

- De grønne forbrugere ved godt, at økologer bruger husdyrgødning, og det er ikke i sig selv et problem for dem. Gødningsforhold ligger langt nede på listen over bekymringer hos disse forbrugere. De skærer ned på kødforbruget af hensyn til klimaet, og ser gødningsspørgsmålet i en større sammenhæng end fremstillingen af den enkelte fødevarer. De er klart positive over for plantegødning, men kun hvis prisen er den samme. Præsenteret for et 'mærke', der dokumenterer, at der er brugt plantegødning i fremstillingen, er kun få villige til at betale en merpris, og kun hvis det kan gøre landbruget markant mere klimavenligt, siger Dorte Rübner Lauridsen fra Rybner Analyse.

Vigtigt at vide, om der er et marked

Hun har gennemført fokusgruppe-interviewet i Innovationscenter for Økologisk Landbrugs projekt *Plantebaseret gødning til plantebaserede fødevarer*. Fokusgruppe-interview er kvalitative. De kan afdække viden, synspunkter og argumenter hos en udvalgt målgruppe, men de sætter ikke tal på hvor udbredte, disse er.

- Men det er et godt udgangspunkt for at stille de rigtige spørgsmål i en større forbrugerundersøgelse, som vi vil gennemføre i 2023, siger projektleder Morten Winther Vestenaa.

"Der må findes en måde at gøre det på, så det ikke bliver dyrere. Jeg går ikke så meget op i det, at jeg er villig til at betale ekstra for den lille fordel, der er i det. Prisen er mere vigtig for mig.

Citat: paneldeltager

- Det er interessant for økologiske landmænd at vide, om der er et marked for fødevarer, der er rent vegetabilsk fremstillet, tilføjer han.

Klimaet vægter tungest

Vurderet på udsagnene fra fokusgruppens ni deltagere ser det ikke umiddelbart sådan ud lige nu. Det er der både fordele og ulemper ved. Ulempen er, at økologiske planteavlere ikke umiddelbart kan regne med

at få dækket eventuelle meromkostninger ved at bruge plantebaserede gødninger. Fordelen er, at økologerne kan vælge de gødninger, som passer bedst til produktionen, uden at frygte modstand hos forbrugerne – i hvert fald så længe disse gødninger bidrager til at udnytte tilgængelige ressourcer og gavner klimaet.

- Vi har i første omgang fokus på økologiske forbrugere, som ønsker at nedsætte deres kødforbrug, fordi vi vurderer, at det er en tilpas stor forbrugergruppe. Hvis vi spurgte veganerne, ville vi nok få andre svar, men de udgør en meget lille niche i nichen og er derfor mindre relevante for økologisk planteavl lige nu, uddyber Morten Winther Vestenaa.

Tester plantegødning i forsøg

Det overordnede formål med projektet er at skabe en rentabel og klimavenlig økologisk produktion af plantebaserede fødevarer. Foruden forbrugernes holdninger tester projektet forskellige plantebaserede gødninger i praksis og regner på klimabelastning og økonomi i systemer, der er afkoblet husdyrproduktionen. Plantebaserede gødninger har blandt andet den fordel for økologiske landmænd, at den kan produceres eller findes lokalt, hvis der er langt til naboer med husdyrhold.

"Jeg kan godt lide tanken om det cirkulære, at man genbruger rester. Men det er vigtigt, at det giver samme udbytte, og det kan jeg godt være i tvivl om."

Citat: paneldeltager

Gødningsforsøgene gennemføres i perioden 2022-2024, og her afprøves kløvergræsensilage, en beriget kompost og en gødning baseret på hestebønner. Ønsket er at belyse og dokumentere produkternes effekt på både udbytte og klima. De plantebaserede gødningers effekt sammenholdes med svinegylle, og der måles fra 2023 forskel i lattergasudledning fra parcellerne.

- Når forsøgene er gennemført, kan økologiske landmænd på oplyst grundlag vurdere, om plantebaseret gødning er en fremtidig gangbar løsning i deres produktion, siger projektleder Morten Winther Vestenaa.

Om fokusgruppe-interviewet

Ni personer med et vist økologisk forbrug og med interesse for at spise mere grønt (fleksitarer) har deltaget i en fokusgruppe ledet af Rybner Analyse. Samtalen tog udgangspunkt i disse overordnede emner:

- Motiver for plantebaseret kost og økologi
- Kendskab til gødningsforholdene i økologisk produktion
- Holdning til tre typer af plantebaseret gødning
- Forbrugernes betalingsvillighed ifm. plantebaseret gødning

Fonden for **økologisk landbrug**



Finansieret af
Den Europæiske Union
NextGenerationEU

For mere information



Morten Winther Vestenaa

Specialkonsulent

Næringsstoffer, planteproduktion

+45 23 47 33 92

mowv@icoel.dk